

جهت تهیه این کتاب می توانید با شماره
تلفن های ذیل تماس حاصل نمایید.

۰۲۵ - ۳۷۷ ۴۹ ۲۷۴

۰۹۱۲ ۶۵۲ ۵۰ ۷۰

همچنین می توانید در شبکه های
اجتماعی ایتا و تلگرام با شماره فوق
سفارش خود را ثبت فرمایید.

کانال ایتا: **nashrehoghoghepoya**

کانال تلگرام: **hoghoghepoyapub**

فروشگاه اینترنتی: **www.hpbook.ir**

صفحه اینستاگرام: **pooyalaw**

پرسش و پاسخ های طلایی
درس حقوق جزای
عمومی و اختصاصی

گردآوری و تالیف:

محمد کمانی

وکیل پایه یک دادگستری

کارشناس ارشد حقوق

انتشارات حقوق پویا

۱. مجازات تکمیلی در چه مواردی قابل اعمال است؟

در محکومیت‌های به قصاص حد و مجازات‌های تعزیری درجه یک تا ۸، دیه مجازات تکمیلی ندارد.

۲. آیا دادگاه می‌تواند مجازات تکمیلی را برای مدت ۵ سال تعیین کند؟

خیر، طبق ماده ۲۳، حداکثر مدت مجازات تکمیلی ۲ سال است، مگر در مواردی که قانون به نحو دیگری مقرر کرده باشد.

۳. اگر محکوم علیه برای بار دوم از اجرای دستور مجازات تکمیلی تخلف کند، تکلیف قانونی دادگاه چیست؟

دادگاه موظف است باقیمانده مدت را به حبس یا جزای نقدی درجه ۷ یا ۸ تبدیل نماید

۴. دادگاه در چه صورتی می‌تواند مدت مجازات تکمیلی را کاهش یا لغو نماید؟

بعد از سپری شدن نیمی از مدت مجازات تکمیلی با پیشنهاد قاضی اجرای احکام.

۵. در چه صورتی شخص از حقوق اجتماعی به عنوان مجازات تبعی محروم می‌شود؟

در صورت محکومیت قطعی کیفری در جرائم عمدی پس از اجرای حکم.

۶. مواعد محرومیت از حقوق اجتماعی (مجازات تبعی) بر چه اساسی تعیین می‌گردد؟

طبق ماده ۲۵ قانون مجازات اسلامی:

الف- ۷ سال: در محکومیت به سلب حیات و حبس ابد (پس از توقف اجرای حکم اصلی به هر علت).

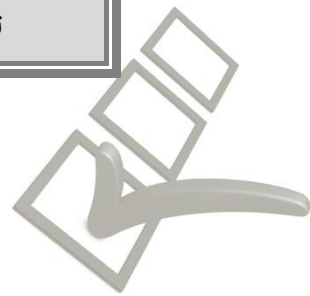
ب- ۳ سال: در محکومیت به قطع عضو، قصاص عضو (در صورتی که دیه جنایت بیش از نصف دیه

کامل باشد)، نفی بلد و حبس تعزیری درجه ۴ و بالاتر.

پ- ۲ سال: در محکومیت به شلاق حدی، قصاص عضو (در صورتی که دیه جنایت نصف دیه کامل یا

کمتر باشد) و حبس تعزیری درجه ۵.

نکته: در سوال ۸ نوشتید «قابل تعلیق و تخفیف نیست». این جمله بسیار طلایی و مهم است، حتماً آن را با فونت بولد (برجسته) نگه دارید چون از نکات تست خیز است.

۷. مجازات تکمیلی شامل کدام جرائم و اعمال آن در کدام جرائم امکان پذیر است؟

جرائم عمدی و غیر عمدی.

اعمال آن اختیاری می باشد مگر در جرائم قانون مبارزه با تأمین تروریسم و در خصوص ضبط و اشیاء و اموالی که از جرم تحصیل شده یا وسیله ارتکاب جرم بوده است.

۸. مجازات تبعی شامل کدام جرائم می شود؟

فقط جرائم عمدی و قابل تعلیق و تخفیف نیست.

۹. در اعمال مجازات تبعی، ملاک تعیین مدت محرومیت چیست؟

ملاک، نوع و میزان مجازات مقرر در حکم دادگاه (مجازات قضایی) است، نه مجازات قانونی مقرر در قانون برای آن جرم.

۱۰. چنانچه اجرای مجازات اصلی محکوم علیه معلق شود، وضعیت مجازات تبعی چگونه خواهد بود؟

در صورت تعلیق اجرای مجازات اصلی، پس از سپری شدن موفقیت آمیز دوره تعلیق و بی اثر شدن محکومیت، محکوم علیه مشمول آثار تبعی جرم نخواهد شد.

۱۱. مبدأ محاسبه مجازات تبعی در فرض استفاده از تاسیس «آزادی مشروط» یا «لغو آن» از چه زمانی است؟

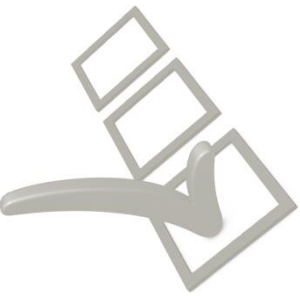
از تاریخ پایان محکومیت حبس است و اگر مدت آزادی مشروط را به سلامت طی کند اعمال مجازات تبعی اتمام آزادی مشروط است.

۱۲. پس از پایان مدت تعویق صدور حکم دادگاه چه اقدامی را انجام خواهد داد؟

مخیر به محکومیت به کیفر یا معافیت از کیفر می باشد.

۱۳. در فرض تعدد جرم، چنانچه مجازات جرم شدیدتر فاقد آثار تبعی بوده اما جرم خفیف تر دارای آثار تبعی باشد، تکلیف چیست؟

مجازات جرم شدیدتر به همراه آثار تبعی جرم خفیف تر به مرحله اجرا درمی آید.

۱۴. اشخاص حقوقی در چه صورتی مسئولیت کیفری دارند؟

در صورتی که نماینده قانونی شخص حقوقی به نام یا در راستای منافع آن مرتکب جرم می شود.

۱۵. اشخاص حقوقی دولتی و غیردولتی در چه صورتی از مجازات معاف هستند؟

در مواردی که اعمال حاکمیت می کنند.

۱۶. تحت چه شرایطی دادگاه حکم به انحلال شخص حقوقی و مصادره اموال آن صادر می کند؟

در صورتی که شخص حقوقی منحصراً برای ارتکاب جرم ایجاد شده باشد، یا پس از تأسیس، با انحراف از هدف مشروع اولیه، فعالیت خود را منحصراً در جهت ارتکاب جرم قرار دهد.

نکته: باید منحصراً ارتکاب جرم انجام دهند در صورتی که حین فعالیت و تولید اقدام جزئی نمایند از موارد انحلال نیست.

۱۷. شدیدترین مجازات پیش بینی شده برای اشخاص حقوقی در قانون مجازات اسلامی چیست؟

انحلال شخص حقوقی (که به مثابه اعدام شخص حقیقی تلقی می گردد).

۱۸. مجازات اشخاص حقوقی در جرائم رایانه ای به چه صورتی است؟

در صورتی که نماینده شخص حقوقی به نام و در راستای منافع آن مرتکب جرم می شود میزان جزای نقدی ۳ تا ۶ برابر جزای نقدی اشخاص حقیقی است و مجازات جزای نقدی الزامی است. جزای نقدی تعطیلی موقت و انحلال سه مجازات آن است

۱۹. در کدام جرائم در خصوص اشخاص حقوقی در جرائم رایانه ای در همان بار اول حکم به انحلال شخص حقوقی داده می شود؟

۱. عدم پالایش فیلتر داده های مجرمانه قاچاق کالای ممنوعه مثل مشروبات الکلی وسایل ماهواره
۲. تأمین مالی و یا هر نوع حمایت مالی دیگر

۳۸۱. تهدید به قتل یا ضررهای نفسی، شرفی، مالی یا افشای سر در چه صورتی محقق می‌شود؟

طبق ماده ۶۶۹ قانون تعزیرات، هرگاه کسی دیگری را به هر نحو تهدید به قتل، ضررهای نفسی، شرفی، مالی و یا افشای سر نسبت به خود یا بستگان او نماید، این جرم محقق می‌شود؛ اعم از اینکه به این واسطه تقاضای وجه، مال، انجام امر یا ترک فعلی را نموده یا ننموده باشد.

۳۸۲. سوءاستفاده از سفید مهر یا سفید امضا در چه صورتی دارای مجازات است؟

طبق ماده ۶۷۳ قانون تعزیرات، هر کس از سفید مهر یا سفید امضایی که به او سپرده شده است یا به هر طریق به دست آورده، سوءاستفاده کند، به مجازات تعزیری محکوم خواهد شد.

۳۸۳. جرم خیانت در امانت (موضوع ماده ۶۷۴ قانون تعزیرات) در چه صورتی محقق می‌شود؟

در صورتی که اموال منقول یا غیرمنقول یا نوشته‌هایی از قبیل چک، سفته و نظایر آن به عنوان اجاره، امانت، رهن، وکالت یا هر کار با اجرت یا بی‌اجرت به کسی داده شده و قرار بر این بوده که مسترد شود یا به مصرف معینی برسد، اما شخصی که این اشیاء نزد او بوده، آن‌ها را به ضرر مالکین یا متصرفین، استعمال، تصاحب، تلف یا مفقود نماید.

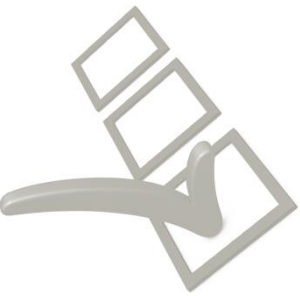
۳۸۴. تخریب اموال دیگری در چه صورتی محقق می‌شود؟

طبق ماده ۶۷۷ قانون تعزیرات، هر کس عمداً اشیاء منقول یا غیرمنقول متعلق به دیگری را تخریب کند یا به هر نحو کلاً یا بعضاً تلف نماید یا از کار بیندازد، مرتکب جرم تخریب شده است.

نکات مهم: این جرم هم اموال منقول و هم غیرمنقول را شامل می‌شود. رفتار مرتکب باید لزوماً عمدی باشد؛ خراب کردن سهوی و غیرعمدی اموال دیگران فاقد وصف کیفری است و صرفاً موجب مسئولیت مدنی (جبران خسارت) می‌شود. نیازی نیست که تمام مال تلف یا از کار افتاده شود؛ تلف یا تخریب بخشی از مال نیز برای تحقق جرم تام کافی است.

۳۸۵. نحو و غارت و اتلاف اموال در چه صورتی محقق می‌شود؟

در صورتی که از طرف جماعتی بیش از سه نفر به نحو قهر و غلبه واقع شود.

نکته: برای تحقق جرم نحو و غارت تعداد مرتکبین مباشرین جرم باید بیش از سه نفر یعنی حداقل ۴ نفر باشند و جرم به نحو قهر و غلبه خشونت عنف باشد و چند مال تلف یا ربوده شده باشد یعنی ربودن یا تلف یک مال را نمی‌توان مشمول این ماده دانست.

۳۸۶. ورود به ملک دیگری که در تصرف اوست در چه صورتی دارای مجازات است؟

طبق ماده ۶۹۱ قانون تعزیرات، هرگاه کسی به قهر و غلبه داخل ملکی شود که در تصرف دیگری است، اعم از آنکه محصور باشد یا نباشد، یا در ابتدای ورود به قهر و غلبه نبوده ولی بعد از اخطار متصرف، به قهر و غلبه مانده باشد، مجرم محسوب می‌شود.

۳۸۷. افترا، توهین و هتک حرمت افراد (نشر اکاذیب) در چه صورتی محقق می‌شود؟

(افترا - ماده ۶۹۷): هر کس به وسیله اوراق چاپی یا خطی، درج در روزنامه، نطق در مجامع یا هر وسیله دیگر، جرمی را صراحتاً به کسی نسبت دهد و نتواند صحت آن را ثابت نماید (جز در مواردی که موجب حد است)، به جزای نقدی درجه ۶ محکوم می‌شود.

نکته ۱: در مواردی که نشر آن امر «اشاعه فحشا» محسوب گردد، حتی اگر گوینده بتواند صحت آن را ثابت کند، باز هم مجرم است.

نکته ۲: (نشر اکاذیب - ماده ۶۹۸): هر کس به قصد اضرار به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی، به وسیله نامه، شکواییه، گزارش یا توزیع هرگونه اوراق چاپی یا خطی، اکاذیبی را اظهار نماید یا اعمالی را برخلاف حقیقت به شخص حقیقی یا حقوقی نسبت دهد، علاوه بر اعاده حیثیت، به حبس از ۱ ماه تا ۱ سال و یا شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می‌شود.

۳۸۸. هجونمودن دیگری در چه صورتی محقق می‌شود؟

طبق ماده ۷۰۰ قانون تعزیرات، هر کس با نظم یا نثر، یا به صورت کتبی یا شفاهی کسی را هجو کند (بیان عیوب با قصد تحقیر و استهزا) و یا هجویه را منتشر نماید، به حبس از ۱۵ روز تا ۳ ماه محکوم می‌شود.

۳۸۹. در صورتی که شخصی برای متهم نمودن دیگری، آلات جرم را در منزل یا جیب او مخفی کند، چه مجازاتی دارد؟

طبق ماده ۶۹۹ قانون تعزیرات، هرکس عالماً و عمدتاً به قصد متهم نمودن دیگری، آلات و ادوات جرم یا اشیایی را که یافت شدن آن در تصرف یک نفر موجب اتهام او می‌گردد، بدون اطلاع آن شخص در منزل، محل کسب، جیب یا اشیای او بگذارد و در اثر این عمل، شخص مزبور تعقیب شود، پس از صدور قرار منع تعقیب یا براءة قطعی، مرتکب به حبس از ۶ ماه تا ۳ سال محکوم می‌شود.

۳۹۰. در چه صورتی شخص به مجازات کلاشی یا تکدی (گدایی) محکوم می‌شود؟
طبق ماده ۷۱۲ قانون تعزیرات، هرکس تکدی یا کلاشی را پیشه خود قرار داده باشد و از این راه امرار معاش نماید، به حبس از ۱ تا ۳ ماه محکوم خواهد شد و کلیه اموالی که از این طریق به دست آورده است، مصادره می‌گردد.

